

Archeologienota

Zaventem, J.F. Kennedylaan
Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	3

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Zaventem, J.F. Kennedylaan
Ligging	Wezembeekstraat/J.F. Kennedylaan, deelgemeente Sterrebeek, gemeente Zaventem, provincie Vlaams-Brabant
Kadaster	Gemeente Zaventem, Afdeling 2, openbaar domein, percelen 425K (part) en 376G (part) Gemeente Zaventem, deelgemeente Sterrebeek, Afdeling 4, openbaar domein, percelen 5 (part) en 20 (part)
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2021-0409
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2021C341)
Bewaarplaats archief	nvt

Actoren

Auteur	Margot Vander Cruyssen
Betrokken actoren	Margot Vander Cruyssen (archeoloog) Michiel Steenhoudt (archeoloog)
Betrokken derden	nvt

Plangebied

Oppervlakte plangebied	Ca. 27.197 m ²
Kartering gewestplan	1100: bedrijvzone, 1500: infrastructuur, 0600: bufferzone, 0900: agrarische gebieden, 0200: gemeenschapsvoorziening, 0400: recreatiegebieden

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het onderzoeksgebied is volgens het beschikbare historische kaartmateriaal steeds ingepalmd door een (verharde) weg, geflankeerd door velden en akkers, minstens vanaf de 18de eeuw. Doorheen de tijd geraakte de ruime en directe omgeving van het plangebied meer en meer bebouwd, maar grote delen zijn nog steeds omgeven door velden en akkers. De aanleg, mogelijke vernieuwingen en herstellingen van deze wegen en de aanwezige nutsleidingen in de berm hebben de bodem met zekerheid in enige mate geroerd. Ook de aanplanting en aanwezigheid van bomen langs de rand zullen de nodige verstoring met zich hebben meegebracht. Voor de oudere perioden is geen informatie beschikbaar over de al dan niet aanwezigheid van artefacten, sporen en/of structuren uit deze perioden.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

In landschappelijk opzicht is het plangebied in een archeologisch interessante omgeving gelokaliseerd. Het situeert zich op de grens tussen de vallei van de Kleine Maelbeek met hoger en droger gelegen plateaus. De Kleine Maelbeek stroomt direct ten zuiden van het plangebied en een aftakking doorkruist het ter hoogte van de kruising met de Oude Keulseweg. Deze situering kan een gunstig milieu gevormd hebben voor de mens doorheen de tijd. De bodem staat gekarteerd als een droge leembodem met textuur B-horizont wat kan aantonen dat de bodem geen al te zware verstoringen heeft ondergaan door menselijk ingrijpen in de jongste jaren. Dit bevordert de bewaring en eventuele aanwezigheid van archeologische resten.

In de omgeving van het projectgebied zijn reeds verschillende waarden gekend uit de steentijden. Meteen ten westen van het plangebied heeft een grootschalig onderzoek plaatsgevonden in het kader van de aanleg van een nieuwe aardgasleiding. Aangezien zowel tijdens het verkennend als waarderend archeologisch booronderzoek geen artefacten zijn ingezameld die ontegensprekelijk op de aanwezigheid van een vuursteenvindplaats wijzen werd verder waarderend steentijdonderzoek niet nuttig geacht. Het uitgevoerde onderzoek in het kader van sporensites heeft eveneens geen waardevolle archeologische vindplaats opgeleverd. Ten oosten van het plangebied, in de buurt van een Romeinse weg, is een Romeinse muntschat aangetroffen waardoor enige Romeinse aanwezigheid in de omgeving verwacht kan worden. Volgens het historisch kaartmateriaal zijn de straten binnen het plangebied reeds lange tijd aanwezig in het landschap, zeker vanaf de postmiddeleeuwen. Deze straten werden omgeven door velden en akkers welke doorheen de tijd meer en meer bebouwd geraakten en de economische bloei van de omgeving aantoont.

Vanwege de landschappelijke situering en de reeds gekende archeologische waarden is de archeologische verwachting voor vondsten, sporen en/of structuren vanaf de steentijden groot.

Deze archeologische verwachting wordt echter getemperd door reeds gekende verstoringen binnen de contouren van het plangebied. De aanleg van de aanwezige verhardingen en voornamelijk nutsleidingen hebben met zekerheid de bodem in enige mate geroerd. Voor de aanleg van de nutsleidingen kan uitgegaan worden van gemiddelde verstoringdiepten tussen 50 en 80 cm-MV en

breedte per leiding rond 50 cm. In nagenoeg de volledige zone waar geplande werken zullen plaatsvinden zijn leidingen aanwezig. Ook de aanwezige bomen, verkeerspalen, putdeksels en mangaten zullen enige verstoring teweeg gebracht hebben. Zie ook Plan 6 in verslag van resultaten en plannen in bijlage.

2.3 Impactbepaling

Voor de geplande werken zullen bestaande verhardingen opgebroken worden en zullen enkele bomen gerooid te worden. Het nieuwe fietspad zal een totale lengte beslaan van ongeveer 1,25 km. Het fietspad zelf zal een breedte van 3 m hebben met aan weerszijden een schrikstrook van ongeveer 1 m breed. Er wordt uitgegaan van een diepteverstoring van 51 cm-MV over een maximale breedte van 5 m. De vele aanwezige nutsleidingen blijven grotendeels onverstoord.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Om het potentieel op kennisvermeerdering te bepalen bij verder (voor)onderzoek dient de archeologische verwachting geconfronteerd te worden met de geplande bodemingrepen. Enkel wanneer deze eventueel aanwezig archeologisch erfgoed dreigen te verstoren is namelijk noodzaak tot verder onderzoek. Bij de geplande werken zal een nieuw fietspad aangelegd worden met een totale lengte van ongeveer 1,25 km. Het fietspad zelf zal een breedte hebben van 3 m met langs weerszijden een schrikstrook voor de aanleg van groen en eventuele herprofileringen van de aanwezige berm van ongeveer 1 m. De maximale verstoringsdiepte bedraagt 51 cm-MV. Deze beperkte breedte is geenszins interessant voor sporenarcheologie, omdat slechts een verspreid en versnipperd beeld bekomen kan worden bij verder onderzoek. De beperkte breedte kan wel overwogen worden voor artefactenarcheologie, zeker wanneer het uitgevoerde onderzoek meteen ten westen van het plangebied in beschouwing wordt genomen. Echter, binnen de zone waar het fietspad aangelegd zal worden is heden gedeeltelijk verharding aanwezig, welke voor de werken opgebroken zal worden en gedeeltelijk gesitueerd in een berm of talud. Tevens zijn verschillende nutsleidingen, bomen, verkeerspalen, mangaten en putdeksels aanwezig waardoor de bodem vermoedelijk reeds grotendeels verstoord is (zie ook Plan 6 in Verslag van Resultaten en plannen in bijlage). Voor de aanleg van de nutsleidingen kan uitgegaan worden van gemiddelde verstoringsdiepten tussen 50 en 80 cm-MV en breedte per leiding rond 50 cm. De aanwezige leidingen zullen grotendeels onaangeroerd blijven bij de geplande werken, waardoor geconcludeerd kan worden dat de nieuwe verstoringsdiepte niet dieper dan deze leidingen zal reiken. Ook in het algemeen zullen de geplande werken binnen het gabarit van de bestaande wegkoffer, berm en bestaande verharding vallen.

De algemeen gemiddelde tot hoge archeologische verwachting van het plangebied in het landschap moet bijgesteld worden naar zeer laag vanwege de reeds gekende verstoringen en vanwege de beperkte geplande ingrepen zowel in breedte, diepte als inplanting. Al deze zaken in acht genomen is verder onderzoek in het kader van deze werken niet te verantwoorden.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aanwezigheid of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Op basis van de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek¹ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3